

१. बेटी बचाओ... बेटी पढाओ योजना

केंद्र शासनाने बेटी बचाओ, बेटी पढाओ (बी बी बी पी) ही योजना ज्या जिल्ह्यांमध्ये मुलींचा जन्मदर कमी आहे, अशा १०० जिल्ह्यांसाठी सुरु केली. सुरुवातीला यामध्ये महाराष्ट्रातील बीड, जळगाव, अहिल्यानगर, बुलढाणा, छत्रपती संभाजीनगर, वाशीम, कोल्हापूर, धाराशिव, सांगली, जालना या जिल्ह्यांचा समावेश होता. त्यानंतर ही योजना हिंगोली, परभणी, पुणे, नाशिक, लातूर व सोलापूर या जिल्ह्यांमध्येही लागू करण्यात आली.

बेटी बचाओ, बेटी पढाओ हे अभियान यशस्वीपणे राबवता यावे म्हणून सुकन्या समृद्धी योजना तयार करण्यात आली. मुलींना आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी करणे व त्यांना शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध करून देणे ही या योजनेची उद्दिष्टे आहेत. बेटी बचाओ, बेटी पढाओ या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी बँकेत अगर पोस्टात मुलीच्या नावाने सुकन्या समृद्धी खाते उघडावे लागते.

या योजनेचा लाभ कोणाला घेता येईल?

- ज्या कुटुंबात १० वर्षांपेक्षा कमी वय असलेली मुलगी असेल;
- कोणत्याही भारतीय बँकेत, पोस्टात अगर एच डी एफ सी बँक, आय सी आय सी आय बँक किंवा अँक्सीस बँक येथे अशा मुलीच्या नावाने सुकन्या समृद्धी अकाउंट (एस एस ए) असे खाते उघडावे लागेल.
- अशी मुलगी निवासी भारतीय नागरिक या वर्गातीलच असली पाहिजे.
- अनिवासी भारतीय या योजनेसाठी अपात्र आहेत.

या योजनेचा लाभ मिळावा याकरता काय करावे लागेल?

त्यासाठी खालीलप्रमाणे अर्ज करावा लागेल.

- पोस्ट ऑफिस किंवा बँक, जेथे ही योजना सहजगत्या उपलब्ध असेल, त्या ठिकाणी हा अर्ज भरावा.
- बीबीबीपी/एस एस ए अर्ज भरून त्याला आवश्यक ती कागदपत्रे जोडावीत.
- मुलीच्या नावाने खाते उघडण्या साठी हा भरलेला अर्ज आवश्यक त्या कागदपत्रांसह संबंधित अधिकाऱ्यांकडे द्यावा.

आवश्यक कागदपत्रे

- अधिकृत सरकारी संस्था किंवा इस्पितळ यांच्याकडून घेतलेला मुलीचा जन्माचा दाखला
- आईवडिलांची ओळखपत्रे, यांत रेशनकार्ड व आधारकार्ड असणे गरजेचे.
- रहिवासाचा (पत्त्याचा) पुरावा, जसे की वीजबील, फोनबिल, ड्राईव्हिंग लायसन्स, पासपोर्ट इ.
- पासपोर्ट साईझ फोटो.

या योजनेची उद्दिष्टे:-

- १) मुलींना शिक्षण व प्रगतीच्या इतर संधी उपलब्ध करून देणे व त्यांना आर्थिक स्वातंत्र्य मिळेल अशी व्यवस्था करणे.
- २) मुलींचा जन्मदर वाढवणे.
- ३) मुलगी व मुलगा यांच्यातील भेदभाव नष्ट करणे.
- ४) प्रसूतीपूर्व लिंग चाचणी करून मुलीच्या गर्भाची हत्या करण्याची प्रवृत्ती संपवणे.